

Raad van State blundert in uitspraak Natura 2000

De Raad van State heeft geblunderd in zijn uitspraak in de zaak 'Eilandspolder' (Noord-Hollands beschermd veenweidegebied). In zijn uitspraak van 18 januari 2012 ging de Raad van State ervan uit dat jaarlijks 170 kilo stikstof per hectare uit drijfmest op het zeer kwetsbare veenmosrietland terecht zou komen. Daardoor kwam de berekening van de stikstofdepositie zo hoog uit dat het uitrijden van mest in deze polder aan banden werd gelegd. Het ministerie van EL&I bevestigt de rekenfout.

Geesje Rotgers

De aanname van de Raad van State zou betekenen dat de boeren het zeldzame veenmosrietland met zijn unieke plantensoorten zouden voorzien van een gangbare portie drijfmest. “Van het uitrijden van drijfmest op het veenmosrietland is nooit enige sprake geweest”, stelt veehouder Simon Ruiters resoluut. Ruiters is een van de veehouders die in de Eilandspolder weidepercelen beheert in opdracht van Staatsbosbeheer. “De stukjes veenmosrietland in onze polder zijn door Staatsbosbeheer met prikkeldraad afgeschermd en daardoor niet eens bereikbaar.” Dat het is afgeschermd heeft alles te maken met de veiligheid: het is uiterst gevaarlijk om dit moerassige veen te betreden. Je zakt er snel in weg. Veenmosrietland bestaat uit een laagje vegetatie dat op het water drijft en waarop zich bijzondere plantensoorten kunnen vestigen. Geen enkele boer die het in zijn hoofd haalt om met zijn trekker dit levensgevaarlijke moeras in te rijden. Het bemesten van veenmosrietland is om die reden al schier onmogelijk.

Rekenfout

De Raad van State oordeelde in zijn uitspraken van 2011 en 2012 dat het uitrijden van mest zorgt

voor een stikstofdepositie die vele malen hoger is dan het veenmosrietland kan verdragen. Het uitrijden van mest werd om die reden vergunningplichtig gemaakt in een groot deel van de veenweidepolder. Dat de Raad er in zijn depositieberekening van uitging dat het veenmosrietland werd meebemest, werd pas na de uitspraken duidelijk. De Raad stelt te zijn afgegaan op de depositieberekening van de gerechtelijke omgevingsdeskundigen van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StAB). Volgens de StAB kan niet worden voorkomen dat bij het bemesten van het grasland net zoveel mest op het gras als op het veenmosrietland terecht komt. Het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie draait er niet omheen en geeft ruiterslijk toe dat de StAB een rekenfout heeft gemaakt. De mestgift had niet een op een meegeteld mogen worden in de depositieberekening. “De provincie Noord-Holland had de Raad van State in haar verweerschrift nog gewezen op de foute berekening, maar deze is door de Raad terzijde geschoven”, aldus woordvoerder Thijs van Son van het ministerie van EL&I. “Het verweerschrift werd buiten de termijn verstuurd”, motiveert de woordvoerder van de Raad van State desgevraagd. “Niet waar”, stelt vervolgens de woordvoerder van de provincie

Noord-Holland. Ook de ingediende zienswijze van adviesbureau INCA Consult over de mesttoediening werd door de Raad terzijde geschoven. INCA Consult behartigt de boerenbelangen in de procedure.

“Als er werkelijk een rekenfout is gemaakt, kunnen betrokken partijen een herziening van de uitspraak aanvragen”, vervolgt de woordvoerder van de Raad van State.

Grote consequenties

Als de juiste depositieberekening was gemaakt, zou het uitrijden van mest in de Eilandspolder waarschijnlijk niet vergunningplichtig zijn geworden. Naast het onterecht meetellen van een mestgift van 170 kilo stikstof zou volgens de Raad ook de te hoge achtergronddepositie van 1.300 mol/ha/jaar problemen vormen voor het veenmosrietland. Volgens zijn adviescollege (StAB) kent dit habitatype namelijk een kritische depositiewaarde van 700 mol/ha/jaar. Daarbij gaan de StAB en de Raad tevens voorbij aan de verhoging van de specifieke kritische depositiewaarde naar 1.400 mol/ha/jaar voor het veenmosrietland in de Eilandspolder. Die waarde is in april 2009 vastgesteld door een expertpanel onder leiding van het ministerie van EL&I.